



Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

792

Szerző: Rákosi Jenő

Hely

Cím: Az első este (a Népszínház megnyitása.)

Népszínház

"1875"

Forrás: Magyarország

Az első este

Elmondja:

BN

1925. 9. 27.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Helyszám

Rákosi Jenő,

a Népszínház első igazgatója

Pontosan emlékszem erre a nevezetes estére. A nézőteren csupa notabilitás és a nagy páholyban *Ferencz József* király is megjelent nagy kísérettel. Megnyitó előadásul olyan műsort állítottunk össze, amely izelítőt akart adni a színház munkaprogramjából.

A *Prologust* *Abrányi* Kornél írta. Emlékszem, hogy drámai formában volt megírva, akciója is volt és az volt a pointje, hogy a Magyar Génusz legyőzi a német Hanswurschtot. Ezután előadtuk »*A király csókja*« című egyfelvonásos operettel, amelynek szövegét *Berczik* Árpád írta, zenéjét *Huber* Károly (*Hubay* Jenő édesapja) szerezte. Népszínműből is adtunk kóstolót, részletet *A lánykérő* című darabból, amely arról nevezetes, hogy sohasem készült el teljesen.

A műsort azonban egy egyfelvonásos bohózat buktatta meg. Címe: *Jeremiás sírjai*. Szerzője én voltam. Arról volt benne szó, hogy egy fiatal orvos nagyon szerelmes egy fiatal lányba, akinek az apját egy ízben részegen szedték fel az uccán. Minthogy akkor kolerajárvány volt (Budapesten is és a darabban is) a részeg emberről azt hitték, hogy koleras, mire behozták a színpadra a koleras-kosarat és el akarják vinni a részegét. De ekkor megjelenik a fiatal orvos, megállapítja, hogy a diagnózis téves, megmenti az apát a koleras-kosár borzalmaitól és így elnyeri imádottja kezét.

Hát bizony, ez nagyon megbukott. A közönség, amely amúgy is rettegett a kolerajárvány miatt, megrémült, amikor behozták a színpadra a koleras-kosarat és maga a király is megbotránkozásának adott kifejezést.

Erdedkes, hogy a próbákon egyikünknek sem jutott eszébe, hogy ilyen koleras-kosarakkal mégsem lehet operálni a színpadon. Előadás után aztán odamentem a Népszínházi bizottmány egyik tagjához és így szóltam hozzá:

— Jó volna lemondani.

Az illető úr azonban megvigasztalt, hogy mindenkit érhet hasonló baleset. Most már én is tudom, hogy egy színház első előadása és egy újság első száma sohasem sikerül.

Csak néhány napig játszottuk



az első műsort, aztán színrehoztuk *Tóth* Kálmán *Az ördög bibliája* című darabját, amely eléggé tetszett. *A színház ekkor elég jól ment.*

A Népszínház első rendezője *Lukácsi* Sándor, első karmestere *Erkel* Elek, és első primadonnája *Blaha* Lujza volt. Blahánét nem akarták elengedni a Nemzetitől és csak hosszas tárgyalások után sikerült vele megkötni a szerződést. A partnere, *Tamási* pedig csak esztendő múlva jött át a Népszínházhoz. Különböző befolyások érvényesültek már akkor is. Emlékszem *Szigligeti* Ede tervére, aki azt proponálta, hogy a *Nemzeti Színházból az operát és a népszínművet át kell vinni a Népszínházba*, ez a terv persze ebben a formájában nem valósult meg.

A Népszínház első színészeinek nevét akarom még felemlíteni. *Sziklay* Emilia és *Darvay* Karolina voltak a főnekesnők, *Soly-mossy* Elek volt a főkomikusunk és a társulatnak több ilyen jeles tagja volt. Mint külön érdekességet említem fel, hogy már az első hetekben színrehoztuk *Molière* *Képzelt betegét*, amelynek igen nagy sikere volt. Műsorunk általában igen változatos volt és felölelte a legkülönbözőbb zsánereket. Minden évben látványos darabot is játszottunk. Az *Utazás a föld körül 80 nap alatt*, aztán *Utazás a holdba*, *Sztrogov Mihály utazása* igen nagy sikerrel kerültek színre.

Az első évben már *Offenbach* is színrekerült. Bemutattuk a *Dunánan apó* című operettet, amelynek nagy sikere volt, pedig akkor *Offenbach* nem igen volt divatban és helyét *Lecocqu* foglalta el. Ez utóbbtól az *Angot asszony* lánya, *A kis herceg*, a *Kisasszony feleségem* szerepelt a műsorunkon. Az akkor oly népszerű *Audrantól az Údvöske* című operettet játszottuk. A franciákat aztán felváltották a bécsiék. De én a bécsiektől semmit sem adtam elő, mert ők a budapesti német színháznak adták az elsőséget, mire bojkottáltam őket. Csak 3-4 év multán tört meg a jég, amikor színrekerült a *Népszínházban az első bécsi operett: A kavitány kisasszony*.

Ezek a legrégebbi népszínházi emlékeim.

